

ҚАРАҚАЛПАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ НЫЗАМЫ

БИЛИМЛЕНДИРИҮ ХАҚҚЫНДА

(жаңа редакция)

Бул редакция 15.12.1997-ж. 295/І-санлы ҚР Нызамы менен тастыйықланған

І.Улыўма режелер

1-статья. Нызамның мақсети

Бул нызам пуқараларға билим, тәрбия бериў, кәсип-өнер үйретиўдин хуқықый тийкарларын белгилейди хәм ҳәр бир адамның конституциялық билим алыў хуқықын тәмийинлеўге қаратылған.

2-статья. Билимлендириў хаққындағы нызам актлери

Билимлендириў хаққындағы нызам актлери усы Нызамнан хәм басқа да Нызам хуҷжетлеринен ибарат. Егер Өзбекстан Республикасының халықаралық шәртамасында билимлендириў хаққындағы Нызам актлериндегиден өзгеше қәделер белгиленген болса, онда халықаралық шәртнама режелери қолланылады.

3-статья. Билимлендириў тараўындағы мәмлекетлик сиясаттың тийкарғы принциплери

Билимлендириў Қарақалпақстан Республикасының жәмийетлик раўажланыўында артықмашлыққа ийе тараў деп жәрияланады.

Билимлендириў тараўындағы мәмлекетлик сиясаттың тийкарғы принциплери төмендегилерден ибарат:

билимлендириў хәм тәрбияның инсанийлық, демократиялық сыпатта екенлиги;

билимлендириўдин үзликсизлиги хәм избе-излиги;

улыўма орта, орта арнаўлы, кәсип-техникалық билим бериўдин мәжбүрийлиги;

академиялық лицейде ямаса кәсип-өнер колледжинде орта арнаўлы билим алыўдың ықтыярлылығы;

билимлендириў системасының пуқаралық екенлиги;

мәмлекетлик билимлендириў стандартлары шегинде билим алыўдың хәмме ушын ашықлығы;

билимлендириў бағдарламаларын таңлаўда олардың бирден-бир хәм дифференцияласқан көз-қараста болыў шәртлиги;

билимли болыўды хәм уқыпты хошаметлеў зәрүрлиги;

билимлендириў системасында мәмлекетлик ҳәм жәмийетлик басқарыўдың муўапықлығы лазым болып табылады.

4-статья. Билим алыў хуқықы

Жынысы, тили, жасы, расасы, миллети, көз-қараслары, динге мүнәсибети, социаллық шығысы, хызмет түри, жәмийетлик жағдайына, жасаў орнына, Қарақалпақстан аймағында қанша ўақыт жасағанлығына ғәрезсиз, ҳәр бир пуқараға билим алыўда тең хуқықлар кепилликлери тәмийинленеди.

Билим алыў хуқықы:

мәмлекетлик ҳәм мәмлекетлик емес билимлендириў мәкемелерин раўажландырыў;

өндиристен қол үзип ҳәм қол үзбей билим алыўды шөлкемлестириў;

билимлендириў ҳәм кадрлар таярлаўдың мәмлекетлик бағдарламалары тийкарында тегин оқытыў, сондай-ақ билимлендириў мәкемлеринде шәртнама тийкарында төлеў есабынан қәнигеликке үйретиў;

барлық түрдеги билимлендириў мәкемелериниң питкериўшилери кейинги басқыштағы оқыў орынларына кириў пайытында тең хуқықларға ийе болыўын белгилеў;

семьяда ямаса өзи ғәрезсиз түрде билим алған пуқараларға аккердациядан өткен билимлендириў мәкемелеринде экстернат тәртибинде аттестациядан өтиў хуқықын бериў арқалы тәмийинленеди.

Басқа мәмлекетлердиң пуқаралары Қарақалпақстан Республикасында Өзбекстан Республикасының халықаралық шәртнамаларына муўапық тәлим алыў хуқықына ийе.

Республикада жасап атырған пуқаралығы болмаған адамлар билим алыўда Қарақалпақстан Республикасы пуқаралары менен теңдей хуқықларға ийе.

5-статья. Педагогикалық жұмыс пенен шуғылланыў хуқықы

Жоқары әдеп-иқрамлылық пазыйлетлерге, тийисли мағлыўматқа ҳәм кәсиплик таярлыққа ийе болған адамлар педагогикалық жұмыс пенен шуғылланыў хуқықына ийе.

Педагог хызметкерлерди жоқары оқыў орынларына жұмысқа қабыл етиў Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кеңеси тастыйықлаған Режеге муўапық иске асырылады.

Суд хуқимине тийкарланған ҳалда хызмет ислеўи шекленген ҳәм қадаған етилген адамлардың билимлендириў мәкемелеринде педагогикалық жұмыс пенен шуғылланыўына жол қойылмайды.

6-статья. Билимлендириу мәкeмесиниң хуқықый статусы

Билимлендириу мәкeмесин аккредитациялау тийисли мәмлекетлик уйымлар тәрeпинен аттестацияға тийкарланып әмелге асырылады.

Билимлендириу мәкeмелери юридикалық тәрeп болып, нызам актлеринде белгиленген тәртипте дүзиледи. Мәмлекетлик емес билимлендириу мәкeмелери Қарақалпақстан Республикасының Министрлер Кеңеси белгилеген тәртипте мәмлекетлик дизимнен өткен ўақыттан баслап юридикалық тәрeп хуқықына ийе болады.

Билимлендириу мәкeмеси нызам актлерине муўапық ислеп шығылған Устав тийкарында жұмыс алып барады.

Билимлендириу мәкeмеси аттестация нәтийжелерине муўапық мәмлекетлик аккредитациядан ада етилиуи мүмкин.

Билимлендириу мәкeмелери оқыу-тәрбия комплекслерине, оқыу-илимий ислеп шығаруи бирлеспелерине хәм ассоциацияларына бирлесуи хуқықына ийе.

Билимлендириу мәкeмелери Уставта белгиленген ўазыйпаларына муўапық төлемли билимлендириу хызметлерин көрсетуи, сондай-ақ исбилерменлик жұмысының басқа да түрлери менен шуғылланыуи хуқықына ийе.

7-статья. Мәмлекетлик билимлендириу стандартлары

Мәмлекетлик билимлендириу стандартлары улыўма орта, орта арнаўлы, кәсип-өнер хәм жоқары билим мазмунына және сыпатына қойылатуғын тийкарғы талапларды белгилейди. Мәмлекетлик билимлендириу стандартларын орынлау Қарақалпақстан Республикасының барлық билимлендириу мәкeмелери ушын мәжбүрий болып табылады.

8-статья. Билим беруи тили

Билимлендириу мәкeмелеринде билим беруи тилинен пайдаланыуи тәртиби «Мәмлекетлик тил хәққинда»ғы Қарақалпақстан Республикасының Нызамы менен иретлестириледи.

II. Билимлендириу системасы хәм оның түрлери

9-статья. Билимлендириу системасы

Қарақалпақстан Республикасының билимлендириу системасы төмендегилерди өз ишине қамтыйды:

мәмлекетлик стандартларға муўапық билимлендириу бағдарламаларын әмелге асыруишы мәмлекетлик хәм мәмлекетлик емес билимлендириу мәкeмелери;

билимлендириу системасының хәрекет етиуи хәм раўажланыуын тәмийинлеуи ушын зәрүр болған үгит-нәсият жұмысларын орынлауишы илимий-педагогикалық мәкeмелер;

билимлендириў тараўындағы мәмлекетлик басқарыў уйымлары, сондай ақ оларға қараслы кәрханалар, мәкемелер ҳәм шөлкемлер;

Қарақалпақстан Республикасының билимлендириў системасы бирден-бир ҳәм үзликсиз болып табылады.

10-статья. Билимлендириў түрлери

Қарақалпақстан Республикасында билимлендириў жұмыслары төмендегише әмелге асырылады:

- мектепке шекемги билим бериў;
- улыўма орта билим бериў;
- орта арнаўлы, кәсип-техникалық билим бериў;
- жоқары билим бериў;
- жоқары оқыў орнынан кейинги билим бериў;
- кадрлардың қәнигелигин арттырыў ҳәм оларды қайта таярлаў;
- мектептен тысқары билим бериў.

11-статья. Мектепке шекемги билим бериў

Мектепке шекемги билим бериў баланы саламат ҳәм жетик, мектепте оқыўға таярланған түрде қәнигелестириў мақсетин гөзлейди.

Билим бериў алты яки жети жасқа дейин семьяда, балалар бақшасында ҳәм меншик түриндеги ғәрезсиз басқа да билимлендириў мәкемелеринде алып барылады.

12-статья. Улыўма орта билим бериў

Улыўма орта билим бериў басқышлары төмендегише:
басланғыш билим бериў I-IV класслар);
улыўма орта билим бериў (I-IX класслар).

Басланғыш билим бериў улыўма орта билим алыў ушын зәрүр болған саўаттылық, билим ҳәм көнигиў тийкарларын қәлиплестириўге қаратылған. Мектептиң биринши класына балалар алты яки жети жастан баслап қабыл етиледі.

Улыўма орта билимлендириў билимнің зәрүр көлемин береді, ғәрезсиз пикир жүргизиў, шөлкемлестириўшилиқ қәбилети ҳәм әмелий тәжирийбе көнликпелерин раўажландырады, дәслепки түрде кәсипке бағдарлаўға ҳәм билимлендириўдің нәўбеттеги басқышын таңлаўға жәрде береді.

Балалардың қәбилетин, уқыбын раўажландырыў ушын арнаўлы мектеплер шөлкемлестирилиўи мүмкин.

13-статья. Орта арнаўлы хәм кәсип-техникалық билим бериў

Орта арнаўлы хәм кәсип-техникалық билим алыў мақсетинде хәр бир адам улыўма орта билими тийкарында академиялық лицейде яки кәсип-техникалық колледжде оқыўдың бағдарларын ықтыярлы түрде таңлаў хуқықына ийе.

Академиялық лицейлер менен кәсип-техникалық колледжлер ийеленген кәсип-өнер бойынша ислеў хуқықын беретуғын хәм бундай жумысты яки тәлимди нәўбеттеги басқышта даўам етиў ушын тийкар болатуғын орта арнаўлы, кәсип-техникалық билимин бередиди.

Академиялық лицей оқыўшыларының интеллектуал қәбилетлерин жедел өсириўди, олардың терең дифференцияластырылған хәм кәсип-өнерге бағдарланған билим алыўын тәмийнлейтуғын үш жыллық орта арнаўлы оқыў орны болып табылады.

Кәсип-техникалық колледжи оқыўшылардың кәсип-өнерге бейимлигин, кәсиплик шеберлигин терең раўажландырыўды, таңланған кәсип бойынша бир ямаса бир неше қәнигелик алыўды тәмийнлейтуғын үш жыллық орта кәсип-техникалық оқыў орны болып табылады.

14-статья. Жоқары билим бериў

Жоқары билим бериў жоқары маманлықтағы қәнигелерди таярлаўды тәмийнлейди.

Жоқары мағлыўматлы қәнигелер таярлаў жоқары оқыў орынларында (университетлер, академиялар, институтлар хәм жоқары мектеплер, басқа да билимлендириў мәкемелери) орта арнаўлы, кәсип-техникалық билим тийкарында әмелге асырылады.

Жоқары билим бериў төмендегидей еки басқышта әмелге асырылады:

Биринши – бакалавриат оқыў мүддети кеминде төрт жыл болған хәм жоқары билимлендириў бағдарларының бири бойынша базалық, иргели билим беретуғын жоқары билим бериў басқышы.

Екинши – магистратура кеминде еки жыл даўам ететуғын хәм анық қәнигелик бойынша бакалавриат тийкарында жоқары билим беретуғын басқыш.

Пуқаралар екинши хәм оннан кейинги жоқары мағлыўматты оқыў орнының басшылығы менен дүзилген еки тәреплик шәртнама тийкарында алыў хуқықына ийе.

15-статья. Жоқары оқыў орнынан кейинги билим бериў

Жоқары оқыў орнынан кейинги билим бериў жәмийеттиң жоқары маманлықтағы илимий хәм илимий-педагогикалық кадрларға болған талабын қанаатландырыўға қаратылған. Жоқары оқыў орнынан кейинги билим бериў жоқары оқыў орынлары хәм илимий-изертлеў мәкемелеринде (аспирантура, адъюнктура, докторантура, ғәрезсиз изертлеўшилик) алыныўы мүмкин.

Илимий хэм илимий-педагогикалық кадрларды таярлау, илимий дәрежелер менен атақлар бериу тәртиби нызам актлеринде белгиленеди.

16-статья. Кадрлардың қәнигелигин жоқарылатыу хэм оларды қайта таярлау

Кадрлардың қәнигелигин жоқарылатыу хэм қайта таярлау олардың кәсиплик билимлерин, көникплелерин теренлестириуди және жаңалауды тәмийинлейди.

Кадрлардың маманлығын арттырыу хэм оларды қайта таярлау тәртиби Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кеңеси тәрэпинен белгиленеди.

17-статья. Мектептен тысқары билим бериу

Балалардың, өспиримлердин жеке тәртиптеги талаптарын қанаатландырыу, олардың бос уақытын хэм дем алыуын тәмийинлеу мақсетинде мәмлекетлик уйымлар, жәмийетлик бирлеспелер, сондай ақ басқа да юридикалық, физикалық тәрэплер олар ушын мәдений-эстетикалық, илимий, техникалық, спорт хэм басқа да бағдарларда мектептен тысқары билимлендириуди шөлкемлестириу мүмкин.

Мектептен тысқары билим бериу мәкемелерине балалар, өспиримлер дәретиушилик сарайлары, үйлери, клублары менен орайлары, балалар-өспиримлердин спорт, көркем-өнер, музыка мектеплери, студиялар, китапханалар, саламатландырыу мәкемелери хэм басқа мәкемелер киреди.

Мектептен тысқары билимлендириу мәкемелерин шөлкемлестириу хэм олардың жұмыс алып барыу тәртиби нызам актлеринде белгиленеди.

18-статья. Семьядағы билим алыу хэм ғәрэссиз рәуиште билим бериу

Мәмлекет семьяда билим алыуға хэм ғәрэссиз рәуиште билим бериуге көмеклеседи. Балаларды семьяда оқытыу хэм ғәрэссиз рәуиште билим алыуын тәмийинлеу тийисли билимлендириу мәкемелериниң бағдарламалары тийкарында әмелге асырылады. Билим алыушыларға уәкилликли мәмлекетлик мәкемелер тәрэпинен методикалық мәсләхәт хэм басқа да жәрдемлер бериледи.

19-статья. Билимлендириу ҳаққындағы ҳужжетлер

Аккредитацияланған билимлендириу мәкемелериниң питкериушилерине мәмлекет тәрэпинен тастыйықланған үлгидеги мағлыұмат ҳаққында ҳужжет (аттестат, диплом, сертификат, гүүалық) бериледи. Мәмлекет тәрэпинен тастыйықланған үлгидеги мағлыұмат ҳаққында ҳужжет семьяда билим алған яки ғәрэссиз түрде билим алған хэм аккредитацияланған билимлендириу мәкемелериниң тийисли билим бериу бағдарламалары бойынша эксперт тәртипте имтиханлар тапсырған адамларға да бериледи, мәмлекетлик билим бериу мәкемелеринде оқытылыуы шәрт болған хэм дизими Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кеңеси тәрэпинен белгилеп қойылған қәнигелер буған кирмейди.

Жоқары мағлыұмат ҳаққындағы дипломға өзлестирилген пәнлер дизими, олардың көлемлери ҳәм пәнлерге қойылған баҳалар жазылған қосымша тигиледи.

Диссертация жақлаған адамларға белгиленген тәртипте илим кандидаты ямаса илим докторы илимий дәрежеси бериледи ҳәм мәмлекет тәрәпинен тастыйықланған үлгидеги диплом тапсырылады.

Мәмлекетлик билимлендириў стандартларына сәйкес келген жағдайда Қарақалпақстан Республикасы менен Өзбекстан Республикасы ҳәм сырт ел мәмлекетлериниң ҳүкиметлери арасындағы еки тәрәплеме келисимлер тийкарында ҳәр еки тәрәптиң мағлыұмат ҳаққындағы ҳүжжетлери белгиленген тәртипте өз-ара тән алыныўы мүмкин.

Тийисли басқыштағы билим алыўды тамамлаған тәрәплерге белгиленген үлгидеги мағлыұматнама бериледи.

Мәмлекет тастыйылаған үлгидеги мағлыұмат ҳаққындағы ҳүжжет нәўбеттеги басқыштағы билимлендириў мәкеемлеринде билим алыўды даўам еттириў яки тийисли қәнигелик бойынша ислеў ҳуқықын береди.

III. Билимлендириў процесси қатнасыўшыларын социаллық қорғаў

20-статья. Билим алыўшыларды социаллық қорғаў

Билимлендириў мәкемесинде билим алыўшылар нызам актлерине ҳәм нормативлик ҳүжжетлерге муўапық қолайлықлар, стипендия ҳәм жатақхана менен тәмийнленеди.

21-статья. Билимлендириў мәкемелери хызметкерлерин социаллық қорғаў

Билимлендириў мәкемелери хызметкерлерине жұмыс ўақтының қысқартылған мүддети белгиленеди, ҳақы төленетуғын жыллық узайтылған дем алыслар ҳәм нызам актлеринде нәзерде тутылған жеңилликлер бериледи.

Билимлендириў мәкемелери мийнет ҳақыға мөлшерленген қолда бар қаржылар шегинде ғәрезсиз рәўиште ставкалар, лаўазымлық окладларға дифференцияластырылған үстеме белгилеўге ҳәм мийнет ҳақы төлеў және хошамтелеўдиң ҳәр қыйлы түрлерин қолланыў ҳуқықына ийе.

22-статья. Жетим балаларды ҳәм ата-аналарының ямаса олардың басқа нызамлы ўәкилликлериниң қәўендерисиз қалған балаларын оқытыў

Жетим балаларды яки ата-аналарының ямаса басқа нызамлы ўәкилликлериниң қәўендерисиз қалған балаларды оқытыў ҳәм оларды бағыў мәмлекеттиң толық тәмийнлениўи тийкарында нызам актлеринде белгиленген тәртипте әмелге асырылады.

23-статья. Физикалық ямаса руўхый раўажланыўында кемислиги болған балалар ҳәм өспиримлерди оқытыў

Физикалық ямаса руўхый раўажланыўында кемислиги болған, сондай ақ узақ ўақыт емлениўге мүтәж балалар ҳәм өспиримлерди оқытыў, оларды тәрбиялаў, емлеў ушын арнаўлы билимлендириў мәкемелери шөлкемлестириледи. Балалар ҳәм өспиримлерди усы билимлендириў мәкемелерине жиберий яки олардан шығарий ата-аналарының ямаса басқа нызамлы ўәкиллериниң ыразылығы менен психологиялық-медициналық-педагогикалық комиссияның жуўмағына муўапық әмелге асырылады.

Арнаўлы билимлендириў мәкемелериниң оқыўшылары жартылай ямаса толық түрде мәмлекет тәмийнлениўинде болады.

24-статья. Социаллық жәрдемге ҳәм тиклениўге мүтәж болған адамлар ушын оқыў-тәрбия мәкемелери

Айрықша шараятларда тәрбияланыў ҳәм оқыўға мүтәж балалар менен өспиримлер ушын олардың билим алыўын, кәсипке таярлығын, социаллық тиклениўин тәмийнлейтуғын арнаўлы оқыў-тәрбия мәкемелери шөлкемлестириледи.

Еркинлигинен айырылған түрдеги жазаны орынлаў мәкемелеринде сақланып атырған адамлардың билим алыўы ҳәм өз бетинше билим алыўы ушын нызам актлеринде белгиленген тәртипте шараятлар жаратылады.

IV. Билимлендириў системасын басқарыў

25-статья. Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кеңесиниң билимлендириў тараўындағы ўәкилликлери

Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кеңесиниң билимлендириў тараўындағы ўәкилликлерине төмендегилер киреди:

билимлендириў тараўында бирден-бир мәмлекетлик сиясатты әмелге асырыў;

билимлендириў тараўында мәмлекетлик басқарыў уйымларына басшылық етиў;

билимлендириўди раўажландырыў бағдарламаларын ислеп шығыў ҳәм иске асырыў;

билимлендириў мәкемелерин шөлкемлестириў, қайта шөлкемлестириў ҳәм сапластырыў тәртибин белгилеў;

билимлендириў мәкемелерин аккредитациядан, педагог, илимий кадрларды аттестациядан өткерий тәртибин белгилеў;

басқа мәмлекетлердиң билимлендириў мәкемелерине Қарақалпақстан Республикасының аймағында билимлендириў жумысы менен шуғылланыў ҳуқықын беретуғын рухсатнамалар бериў;

нызам актлерине муўапық сырт ел мәмлекетлериниң билимлендириў ҳаққындағы ҳужжетлерин тән алыў ҳәм бул ҳужжетлердиң эквивалент екенлигин есапқа алыў тәртибин белгилеў;

мәмлекетлик билимлендириў стандартларын тастыйықлаў;

мәмлекет тәрәпинен тастыйықланған үлгидеги билими ҳаққындағы ҳужжетлерди тастыйықлаў ҳәм оларды берий тәртибин белгилеў;

мәмлекетлик грантлардың муғдарын ҳәм билимлендириў мәкемелерине қабыл етиў тәртибин белгилеў;

мәмлекетлик жоқары оқыў орынларының ректорларын тайынлаў бойынша сәйкес орынларға усыныс берий;

билим алыўшыларды аккредитация етилген бир билимлендириў мәкемесинен басқасына өткерий тәртибин белгилеў;

нызам актлерине муўапық басқа да ўәкиликлер.

26-статья. Билимлендириўди басқарыў бойынша ўәкиликли мәмлекетлик уйымлардың ҳуқықлары

Билимлендириўди басқарыў бойынша ўәкиликли мәмлекетлик уйымлардың ҳуқықларына төмендегилер киреди:

билимлендириў тараўында бирден-бир мәмлекетлик саясатты әмелге асырыў;

билимлендириў мәкемелери жумысын байланыстырыў ҳәм методикалық мәселелерде оларға басшылық етиў;

мәмлекетлик билимлендириў стандартлары, қәнигелердиң билим дәрежеси ҳәм кәсиплик таярлығына болған талаплардың орынланыўын тәмийинлеў;

оқытыўдың алдыңғы усыллары менен жаңа педагогикалық технологияларды, билимлендириўдиң техникалық ҳәм мағлыўмат қуралларын оқыў процесине енгизиў;

оқыў ҳәм оқыў-методикалық әдебиятларды дәретиў және басып шығарыўды шөлкемлестириў;

билим алыўшылардың жуўмақлаўшы мәмлекетлик аттестациясы ҳәм мәмлекетлик билимлендириў мәкемелеринде экстернат ҳаққындағы режелерди тастыйықлаў;

мәмлекетлик жоқары билим орнының ректорын тайынлаў ҳаққында сәйкес ҳүкиметлик уйымға усыныслар киргизиў;

педагогикалық хызметкерлерди таярлаўды, олардың маманлығын арттырыўды ҳәм қайта таярлаўды шөлкемлестириў;

нызам актлерине муўапық басқа да ўәкиликлер.

27-статья. Орынлардағы мәмлекетлик ҳәкимият уйымларының билимлендириў тараўындағы ўәкиликлери

Орынлардағы мәмлекетлик ҳәкимият уйымлары:

билимлендириў мәкемелери жумысының регионларды социаллық-экономикалық раўажландырыў талапларына муўапықлығын тәмийнлейди;

билимлендириў мәкемелерин шөлкемлестиреди, қайта шөлкемлестиреди ҳәм сапластырады (республика бийлигинде болған мәкемелер буған кирмейди), олардың уставларын дизимге алады;

өз аймағындағы билимлендириў мәкемелерине өзиниң ўәкилликерди шеклеринде қаржыландырыў муғдарларын ҳәм жеңилликлерди белгилейди;

билимлендириўдиң сапасына ҳәм дәрежесине, сондай ақ педагог кадрлардың кәсиплик жумысына болған мәмлөктлик талаплардың сақланыўын тәмийнлейди; нызам актлерине муўапық басқа да ўәкилликерди әмелге асырады.

28-статья. Билимлендириў мәкемесин басқарыў

Билимлендириў мәкемесин оның басшысы басқарады:

Билимлендириў мәкемелеринде нызам актлерине муўапық жумыс алып баратуғын жәмийетлик басқарыў уйымлары шөлкемлестирилиўи мүмкин.

29-статья. Билимлендириў тараўындағы мәмлөкетлик басқарыў уйымлары менен мәмлөкетлик емес билимлендириў мәкемелери арасындағы өз-ара қатнасықлар

Билимлендириў тараўындағы мәмлөкетлик басқарыў уйымлары мәмлөкетлик емес билимлендириў мәкемелеринде билимлендириў ҳаққындағы нызам актлериниң сақланыўын қадағалайды.

Мәмлөкетлик емес билимлендириў мәкемелери билимлендириў ҳақында нызам актлерин бузған жағдайда, аккредитация еткен уйымлар олардың жумысын нызам актлерине муўапық тоқтатып қойыўға ҳақылы.

Мәмлөкетлик емес билимлендириў мәкемелерине қабыл етиў мәмлөкетлик оқыў орынлары ушын белгиленген тәртипте ҳәм мүддетлерде әмелге асырылады.

V. ЖУЎМАҚЛАНҒАН РЕЖЕЛЕР

30-статья. Ата-аналар ямаса нызамлы ўәкиллердиң миннетлери

Жас өспиримлердиң ата-аналары ямаса олардың нызамлы ўәкиллери баланың нызамлы ҳуқықларын және мәплерин қорғаўға миннетли ҳәм олардың тәрбиясы, мектепке шекемги, улыўма орта, орта арнаўлы, кәсип-техникалық билим алыўы ушын жуўапкер болады.

31-статья. Билимлендириўди қаржыландырыў

Мәмлөкетлик билимлендириў мәкемелерин қаржыландырыў республикалық ҳәм жергиликли бюджет қаржылары, сондай-ақ бюджеттен тысқары қаржылар есабынан әмелге асырылады.

32-статья. Билимлендириўди раўажландырыў қорлары

Билимлендириўди раўажландырыў қорлары нызам актлеринде белгиленген тәртипте юридикалық, физикалық тәреплердиң, соның ишинде сырт елли юридикалық ҳәм физикалық тәреплердиң ықтыярлы төлемлери есабынан шөлкемлестирилиўи мүмкин.

33-статья. Халықаралық бирге ислесиў

Билимлендириў мәкемелери билимлендириў машқалалары бойынша халықаралық бирге ислесиўге қатнасады, шет мәмлекетлердиң тийисли оқыў орынлары менен тиккелей байланыслар орнатыў, нызам актлеринде белгиленген тәртипте олар менен бирликтеги оқыў орынларын шөлкемлестириў ҳуқықына ийе болады.

34-статья. Билимлендириў ҳаққында нызам актлерин бузғаны ушын жуўапкершилиқ

Билимлендириў ҳаққындағы нызам актлерин бузыўда айыплы болған адамлар белгиленген тәртипте жуўапкер болады.